

Sosiaali- ja terveysministeriö

Lausuntopyyntönne luonnoksesta Valtioneuvoston asetukseksi ionisoivasta säteilystä (STM/2830/2017) ja luonnoksesta Sosiaali- ja terveysministeriön asetukseksi ionisoivasta säteilystä (STM/2831/2017)

Lausunto luonnoksesta Valtioneuvoston asetukseksi ionisoivasta säteilystä ja luonnoksesta Sosiaali- ja terveysministeriön asetukseksi ionisoivasta säteilystä

Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri kiittää mahdollisuudesta lausua sekä luonnoksesta Valtioneuvoston asetukseksi ionisoivasta säteilystä että luonnoksesta Sosiaali- ja terveysministeriön asetukseksi ionisoivasta säteilystä. Lausunto on laadittu PPSHP:ssä kuvantamisen ja sädehoidon yhteistyönä sairaanhoidollisten palveluiden tulosalueen johtaja, ylilääkäri Osmo Tervosen johdolla.

- - - - -

Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) sekä Valtioneuvoston (VN) ehdotukset asetukseksi ionisoivasta säteilystä liittyvät säteilylainsäädännön kokonaisuudistukseen. (Asetuksella on tarkoitus korvata nykyinen säteilyasetus (1512/1991).) Lisäksi uudistukset liittyvät direktiivin 2013/59/Euratom (säteilyturvallisuusdirektiivi) täytäntöönpanoon. (Se on pantava täytäntöön ennen 02/2018.) Säteilylain ja asetusten lisäksi Säteilyturvakeskus (STUK) tulee julkaisemaan useita määräyksiä, joilla korvataan nykyiset ST-ohjeet (säteilyturvallisuusohjeet).

YLEISIÄ (Y) KOMMENTTEJA

Asetusten liitteissä on yksityiskohtaisesti käsitelty useita asioita, jotka soveltuisivat asiasisältönsä ja mahdollisten tulevien muutosten puolesta paremmin STUK:n (säteily- ja ydinturvallisuutta valvova viranomainen) myöhemmin julkaisemiin määräyksiin. Mahdollisten tulevien muutosten toteuttaminen STUK:n määräystasolla olisi huomattavasti helpompaa kuin muutosten toteuttaminen asetustasolla. Vaarana on myös, että asetusten painoarvo vähenee, mikäli niissä on paljon muuttuvia tai myöhemmin tarkentuvia asioita.

Y1. Tuleviin määräyksiin ehdotetaan siirrettäväksi ainakin seuraavat kohdat:

- VN LIITE 2.
EKVIVALENTTIANNOKSEN LASKEMISESSÄ KÄYTETTÄVÄT SÄTEILYN PAINOTUSKERTOIMET JA EFEKTIIVISEN ANNOKSEN LASKEMISESSÄ KÄYTETTÄVÄT KUDOSTEN PAINOTUSKERTOIMET
- VN LIITE 3.
EFEKTIIVISEN ANNOKSEN KERTYMÄN MÄÄRITYS RADIOAKTIIVISEN AINEEN SAANNIN PERUSTEELLA JA LASKENNASSA KÄYTETTÄVÄT MUUNTOKERTOIMET JA PARAMETRIT

- STM LIITE 1.
SÄTEILYTURVALLISUUSASiantuntijan osaamisalakohdaiset säteilysuojelukoulutuksen osaamisvaatimukset, työkokemus ja kelpoisuus
- STM LIITE 3.
Säteilyturvallisuusvastaavan osaamisalakohdaiset säteilysuojelukoulutuksen osaamisvaatimukset, työkokemus ja kelpoisuus
- STM LIITE 4.
Säteilyn lääketieteelliseen käyttöön osallistuvan terveydenhuollon ammattihenkilön soveltuva kelpoisuus ja säteilysuojeluosaaminen
- STM LIITE 5.
Säteilytoimintaan osallistuvan työntekijän täydennyskoulutus
- STM LIITE 6.
Rajatun oikeuden lähettää röntgentutkimukseen piirissä olevat natiiviröntgentutkimukset ja tautitilat

KOMMENTIT VALTIONEUVOSTON EHDOTUKSEEN ASETUKSEKSI IONISOIVASTA SÄTEILYSTÄ

Tärkeimpänä huomiona on ehdotus liitteiden 2 ja 3 siirtäminen STUK:n myöhemmin julkaisemiin määräyksiin.

38§ Valvonta-alueella työskentelevä ulkopuolinen työntekijä

Koska huoltoja tekevillä yrityksillä on omat turvallisuusluvut, tämän pykälän ei tulisi koskea ainakaan organisaation ulkopuolista huoltohenkilöstöä.

38§ Valvonta-alueella työskentelevä ulkopuolinen työntekijä

Toiminnanharjoittajan on tehtävä tarvittavat toimenpiteet, jotta valvonta-alueella työskentelevän luokkaan A kuuluvan ulkopuolisen työntekijän henkilökohtainen annos voidaan määrittää jokaisen työskentelyjakson jälkeen 2 momentissa tarkoitettua annoskirjausta varten. ...

Pykälä 38§ siirtää valvonta-alueella työskentelevän luokkaan A kuuluvan ulkopuolisen työntekijän (esimerkiksi yritysedustaja, opiskelija, huoltomies) henkilökohtaisen annoksen mittaamisen toiminnanharjoittajalle. Lisäksi toiminnanharjoittajan on tehtävä jokaisesta annostarkkailukerrasta (käyntikerrasta) kirjallinen selvitys, josta ilmenee mm. työskentelyn ajanjakso ja arvio säteilyannoksesta työskentelyjaksolla.

Ehdotettu toimintatapa tulee lisäämään toiminnanharjoittajan kustannuksia ja byrokratiaa huomattavasti verrattuna nykyiseen käytäntöön, jossa yritykset itse huolehtivat työntekijöidensä annosmittauksesta. Koska huoltoja tekevillä yrityksillä on omat turvallisuusluvut, tämän pykälän ei tulisi koskea ainakaan organisaation ulkopuolista huoltohenkilöstöä.

KOMMENTIT STM:N EHDOTUKSEEN ASETUKSEKSI IONISOIVASTA SÄTEILYSTÄ

Tärkeimpänä huomiona on ehdotus liitteiden 1, 3, 4, 5 ja 6 siirtämisestä STUK:n myöhemmin julkaisemiin määräyksiin.

Liite 3 / Taulukko 1.1.

Säteilyturvallisuusvastaavan pohjakoulutusvaatimukseksi isotooppilääketieteen puolella ehdotetaan lisättäväksi toiseksi vaihtoehdoksi kliinisen fysiikan ja isotooppilääketieteen lisäksi sairaalafysiikan koulutus. (Nykyisin sairaalafysiikko voi toimia säteilyn käytön vastaavana johtajana isotooppilääketieteen puolella).

Oulussa 30.8.2017

Aino-Liisa Oukka
Johtajaylilääkäri